

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА НОВИ ГРАД
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ

Петра Кочића бр. 2, 79220 Нови Град • телефон: +387 52 720 900 • факс: +387 52 720-901

Број: 01-052-241/25

Датум: 10.06.2025.

На основу члана 18. став 3. Закона о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 63/21), члана 59. и 82. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број: 97/16, 36/19 и 61/21), члана 66. и 83. став 3. Статута општине Нови Град („Службени гласник општине Нови Град“, број: 2/17), Начелник општине Нови Град **д о н о с и:**

Упутство за средњорочно планирање рада Општинске управе Општине Нови Град за период од 2026-2028.године

Увод- Сврха Упутства

Упутство за средњорочно планирање рада Општинске управе Општине Нови Град за период од 2025-2027.године (у даљем тексту: Упутство) је израђено у складу са чланом 18. став 3. Закона о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 63/21), чланом 17. став 2. Уредбе о стратешким документима у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 94/21) и чланом 8. Уредбе о спроведбеним документима у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 8/22).

Упутство произилази из стратешког оквира који, у складу са Законом о стратешком планирању и управљању развојем Републике Српске, чине стратешки документи, закони и други акти које доносе Народна скупштина Републике Српске, Влада Републике Српске, органи јединица локалне самоуправе, као и документи настали у процесу испуњавања међународних обавеза и обавеза из процеса европских интеграција. Овим Упутством стављен је највећи нагласак на Ревидирану стратегију развоја Општине Нови Град за период 2023. – 2026. године (Службени гласник Општине Нови Град број: 03/23), односно на стратешке циљеве, приоритете и мјере који ће се спороводити до краја 2026.године. Упутство у обзир узима и друге стратешке документе и акционе планове, како на републичком, тако и на локалном нивоу. Уредом о спроведбеним документима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 8/22) прописани су минимални елементи Упутства, а исто се израђује сваке године за период од 3 године (1+2 по rolling систему).

Чланом 18. Закона о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској прописано је да **Упутство за средњорочно планирање јединица локалне самоуправе представља основ за израду средњорочних планова рада, те се Упутством формално започиње процес трогодишњег и годишњег планирања.** Кроз припрему Упутства сагледава се и уважава актуелни развојни контекст, те се доноси политичка одлука о основним правцима развоја за наредни трогодишњи период. Као такво, Упутство представља основ за израду Средњорочног плана рада Општинске управе Општине Нови Град за период од 2026-2028.године, Годишњег плана рада Начелника и Општинске управе Општине Нови Град за 2026. годину, Буџета општине Нови Град за 2026.годину и Плана капиталних инвестиција општине Нови Град за период од 2026-2028.године.

Поред тога што представља усмјерење за будући рад Општинске управе, Упутство служи и осталим заинтересованим странама (ванинституционалним актерима) као водиља за планирање и имплементацију конкретних пројеката и активности у наредном трогодишњем периоду.

Кратак опис развојног контекста, укључујући изазове и ризике везане за предстојећи трогодишњи период

Макроекономски показатељи општине Нови Град (компарација 2019-2024.година):

ИНДИКАТОР	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ИНДЕКС РАЗВИЈЕНОСТИ ОПШТИНЕ	Средње развијена	Неразвијена	Неразвијена	Неразвијена	Неразвијена	Неразвијена
Површина (км ²)	470 км ²	470 км ²	470 км ²	470 км ²	470 км ²	470 км ²
Становништво (Попис 2013: 25 240 стан.)	23 419 (пројена РЗЗРС)	23 118 (пројена РЗЗРС)	22.768 (пројена РЗЗРС)	22.768 (пројена РЗЗРС.,2021.г.)	22.401 (пројена РЗЗРС.,2022.г.)	22.133 (пројена РЗЗРС.,2023.г.)
Природни прираштај (апсолутно)	-208	-254	-304	-216	-148	-168
Број рођених	152	154	168	161	195	172
Број умрлих	360	408	471	376	343	340
Миграциони салдо	-84	-108	-32	-110	-104	-67
Просјечна старост становништва	44,54	44,86	45,05	45,22	45,39	45,56
Удио становништва са преко 65 година старости у укупном броју становника (%)	20,13	20,82	21,41	21,85	22,37	22,87
Број запослених становника (просјек)	4.009	4.037	4.023	3.927	3.903	3.822
Активна понуда радне снаге (просјек)	782	902	901	787	681	614
Радна снага (запослени+незапослени)	4.791	4.939	4.924	4.714	4.584	4.436
Стопа незапослености (%) (незапослени/радна снага x 100)	16,32	18,26	18,29	16,69	14,85	13,84
Стопа запослености (%) (запослени/радна снага x 100)	83,67	81,73	81,70	83,30	85,14	86,15
Број привредних друштава (који су предали завршне рачуне)	144	147	140	140	145	145
Број самосталних предузетника	423	421	441	445	431	440
Просјечна након опорезивања-у КМ	801	854	893	1.014	1.146	1.271
Просјечна бруто плата у КМ	1.227	1.315	1.352	1.508	1.719	1.913
Укупан приход МСП-а у КМ	245.993.506	244.358.109	276.567.936	320.701.497	338.811.768	361.290.283
Укупан расход МСП-а у КМ	235.287.038	233.291.289	260.109.388	298.862.295	318.940.560	341.068.503
Нето добит правних лица у КМ	10.706.468	11.066.820	16.458.548	21.839.202	19.871.208	20.221.780
Обим робне размјене у КМ	117.078.000	116.553.142	132.785.000	112.683.909	117.137.000	119.643.000
Укупан извоз у КМ	38.106.222	34.623.737	45.220.000	33.292.999	32.424.000	25.070.000
Укупан увоз у КМ	78.972.000	81.929.405	87.565.000	79.390.910	84.714.000	94.573.000
Покривеност увоза извозом (%)	48,3	42,3	51,6	41,93	38,3	26,5
Број долазака туриста	792	254	771	1.026	624	598
Број ноћења ноћења туриста	1.714	538	975	2.163	1.342	1.975
Укупно наплаћена боравишна такса, КМ	2.922,91	1.307,61	3.211,03	4.083,50	5.033,05	6.111,00
Број ученика основних школа	1.558	1.491	1.464	1.431	1.402	1.338
Број ученика средњих школа	745	709	601	549	570	562
Број љекара	19	19	18	18	19	19

Извор података: „Градови и општине Републике Српске 2019 - 2024“, Билтен - основно образовање, 2023/2024, Републички завод за статистику Републике Српске, Привредна комора РС, Пореска управа РС, АПИФ, интерне базе података о привредним друштвима и самосталним предузетницима

Општина Нови Град, према Одлуци о степену развијености јединица локалне самоуправе у Републици Српској за 2025. годину од 31.10.2024. године, (Службени гласник РС 97/24), спада у **неразвијене општине**.

Нови Град је већ дуже вријеме суочен са **неповољним демографским трендовима**, било да се ради о миграционом салду или о константно негативном природном прираштају и старењу становништва. Укупан број становника, према процјени Републичког завода за статистику РС износи 22.133, тако да густина насељености износи 47,09 стан./км². Просјечна старост становништва је 45,56 година, што је више од републичког просјека, који износи 43,90 године. Број рођених је сваке године мањи, док је број умрлих из године у годину већи, што је утицало на континуиран раст стопе негативног природног прираштаја, а у 2024. години природни прираштај износио је -148 апсолутно.

У структури локалне економије највише учествују микро и мала предузећа из области трговине, услужних дјелатности и прерађивачке индустрије. **Просјечан број запослених 2024.године** износио је 3.822, што је за 81 радника (2,07%) мање у односу на претходну годину (просјечан број запослених 2023.г.- 3.903). У периоду од 2020-2024.године регистровано је смањење броја запослених за 215 лице (5,32%). **Регистрована просјечна незапосленост** на подручју општине Нови Град 2024. године је износила 614 лица које тражи запослење, што је за 67 лица мање у односу на претходну годину (9,83%). У протеклих неколико година евидентан је одлазак радне снаге са подручја општине, тако да је у периоду од 2020.-2024.године на евиденцији Завода за запошљавање регистровано 288 лица мање које тражи запослење. Подаци о кретању броја запослених и незапослених на подручју општине Нови Град такође недвосмислено говоре о неповољним демографским кретањима.

Подаци о **спољнотрговинској размјени** указују на озбиљно погоршање спољнотрговинске позиције општине Нови Град у 2024. години. Иако је укупан обим робне размјене порастао за 2,14%, тај раст је резултат значајног повећања увоза (+11,63%) уз истовремено драстично смањење извоза (-22,68%). Као резултат тога, забиљежен је највећи трговински дефицит у посљедњих десет година, у износу од -69.503.000,00 КМ, што је раст дефицита од 32,9% у односу на претходну годину — знатно више од раста дефицита на нивоу Републике Српске (+23,6%). Покривеност увоза извозом је у 2024. износила 26,5%, што значи да је на сваких 100,00 КМ увоза остварено 26,50 КМ извоза. Овакви трендови спољнотрговинске размјене указују на пад конкурентности локалне привреде и све већу зависност од иностраних производа.

Са аспекта **спољнотрговинске размјене**, укупан обим робне размјене општине Нови Град са иностранством у 2024. години износио је 119.643.000,00 КМ, што је за 2.506.000,00 КМ или 2,14% више у односу на претходну годину. У 2024. години општина Нови Град забиљежила је највећи **спољнотрговински дефицит** у посљедњих 10 година, са салдом робне размјене од -69.503.000,00 КМ, што представља раст дефицита од 32,9% у односу на 2023. годину, док је дефицит на нивоу Републике Српске порастао за 23,6%. **Извоз** у 2024.години био је 25.070.000,00 КМ, што је мање за 7.354.000,00 КМ (22,68%) у односу на 2023.годину. **Увоз** у 2024.години имао је тренд раста за 9.859.000,00 КМ (11,63%) у односу на 2023.годину. **Покривеност увоза извозом** у 2024.години износила је 26,5%, што представља пад од 11,8% у односу на 2023.годину.

На подручју општине је 2024.године дјеловао **581 привредни субјекат** (141 привредних друштава и 440 самосталних предузетника). **Просјечна бруто плата 2024.г.износила је 1.913,00 КМ** (233,00 КМ мање од републичког просјека), а **нето плата 1.271,00 КМ** (133,00 КМ мање од републичког просјека).

Главна замјерка локалних привредника, али и потенцијалних инвеститора је, првенствено, укидање међународног транспорта робе на граничном прелазу у Новом Граду још 2013.године, од уласка Хрватске у ЕУ, због чега штету трпе привредници с обје стране ријеке Уне. **Прекатегоризација граничног прелаза Нови Град – Двор** у категорију граничног прелаза за транспорт роба омогућила би лакши промет робе и олакшала пословање привредним субјектима са подручја цјелокупне приједорске регије и Унско-санског кантона, те су активности на прекатегоризацији граничног прелаза један од приоритета рада у наредном периоду. На заједничкој сједници Савјета министара Босне и Херцеговине и Владе Републике Хрватске (Загреб, 20. 6. 2023.) подржана је припрема Споразума о реконструкцији моста Нови Град (БИХ) – Двор (ХРВ) на цестовном правцу брзе цесте М14 (БИХ) и државне цесте ДЦ6 (ХРВ), а задужено је Министарство мора, промета и инфраструктуре Републике Хрватске и Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине, односно заједничко радно тијело, да убрзају поступак припреме Споразума за потписивање. Закључивањем овог споразума дефинише се заједничко улагање у реконструкцију моста Нови град – Двор. Трошкове реконструкције моста, који се прелиминарно процјењују на око 2.000.000,00 КМ, БиХ и Хрватска ће сносити у једнаким дијеловима, по 50 %. Босанскохерцеговачка страна ће новац за реализацију овог пројекта осигурати на основу одлуке о начину расподеле средстава од дозвола за кориштење радиофреквентног спектра за пружање услуга путем мобилних приступних система, којом је регулисано да ће се 70% средстава усмјерити на развој транспорта у БиХ.

У току 2024.године укупно наплаћена **боравишна такса** износила је рекордних 6.111,00 КМ, што је више за 1.077,95 КМ или 21,41% у односу на претходну годину **Укупан број смјештајних једница** (лежаја) на подручју општине је 264 (више за 15 у односу на претходну

годину) распоређених у 42 објекта. Већина објеката за смјештај спада у групу приватног смјештаја (кућа за одмор, апартман и собе за изнајмљивање), тако да се 52 лежаја налазе у смјештају мотелског типа, а 212 лежаја у 40 објекта приватног смјештаја. То, надаље, имплицира да структура смјештајних капацитета на подручју општине није задовољавајућа и не може адекватно подржати развој туризма на отвореном, за који Нови Град посједује значајне потенцијале и интересовање посјетилаца. С обзиром да Нови Град посједује и значајне потенцијале за развој екскурзионог и манифестационог туризма (школе у природи, дидактичке фарме, фестивали, сусрети спортских и културно-умјетничких друштава и слично), **неопходно је обезбиједити смјештајне капацитете**, који би имали могућност прихвата већих група посјетилаца у једном објекту (тренутно се у један објект може смјестити највише 30 посјетилаца). Неопходно је постојећу туристичку понуду трансформисати у правцу креирања разноликог доживљаја посјетилаца у растућим тржишним нишама и прилагођавања новим трендовима у постпандемијском периоду, гдје су посебно значајни облици туризма који се везују за природу, активан одмор и персонализована путовања, што и представља и највеће туристичке потенцијале Новог Града. Акценат у сектору туризма је потребно ставити и на манифестацију „Интернационална Уна регата лађом низ Уну“, у циљу промовисања унске лађе као брэнда овог подручја. Због богатства рибљег свијета у ријекама, једну од основа развоја туризма треба да представља и риболовни туризам. У циљу развоја риболовног и авантуристичког туризма, неопходно је обезбиједити адекватне услове за љубитеље ових видова туризма, првенствено у виду изградње рафтинг/ауто кампа са неопходном пратећом инфраструктуром. Богатство етно-социјалних потенцијала и културно–историјских потенцијала, брэндирање „Крајишког сира“, гастро-етнолошки и рурални туризам такође представљају облике туризма који могу знатно унаприједити туристичку понуду.

Када говоримо о **образовању**, општина Нови Град је у школској 2024/2025.г. имала 1.338 ученика основних школа и 562 ученика средњих школа. Евидентан је тренд опадања броја ученика дужи низ година, посебно у подручним школама. Укупан број ученика основних и средњих школа у периоду од 2020-2024.године смањен је за 147 ученика (20,73%). Такође, постоји неусклађеност образовног система са потребама тржишта рада.

Примарну здравствену заштиту становништва општине Нови Град организује и води ЈЗУ „Дом здравља“ Нови Град. Дом здравља Нови град пружа здравствену заштиту и становништву сусједних општина Крупа на Уни и Костајница. У Дому здравља примарна здравствена заштита се организује по моделу породичне медицине, путем 13 тимова. Рад амбуланти породичне медицине је организован у сједишту установе, у згради Породичне медицине у Новом Граду, а 4 амбуланте се налазе у МЗ Доњи Агићи, МЗ Мала Новска Рујишка, МЗ Добрљин и МЗ Сводна. Поред амбуланти породичне медицине у Дому здравља здравствену заштиту становништву обезбјеђују и РТГ служба, Гинеколошка амбуланта, Хируршка амбуланта, Офталмолошка, Неуролошка и ОРЛ амбуланта, Центар за ментално здравље, Центар за базичну рехабилитацију, 3 стоматолошке амбуланте и ортодонција, Стоматолошка лабораторија, Хематолошка лабораторија, Хигијенско-епидемиолошка служба, Служба за консултативно специјалистичку заштиту, Служба лабораторијске дијагностике, Служба радиолошке и ултразвучне дијагностике, Амбуланта за плућне болести и АТД, Педијатријска служба и Служба хитне медицинске помоћи и хитног санитетског превоза. Здравствену заштиту становништву пружају и приватне специјалистичке амбуланте: 1 гинеколошка амбуланта, 4 приватне стоматолошке амбуланте, 1 амбуланта интерне медицине, 1 специјалистичка амбуланта медицине рада, те 1 приватна лабораторија. Од 01.01.2025.године Дом здравља Нови Град је прешао на трезорско пословање, на основу Споразума о увођењу Дома Здравља Нови Град у Локални трезор Општине.

Систем социјалне заштите на подручју општине Нови Град организован је кроз установе социјалне заштите ЈУ „Центар за социјални рад“, са организационом јединицом Социјално педагошка заједница у насељу Млакве као и кроз рад ЈУ „Дом за старија лица“ у Деветацима. Центар за социјални рад користи пословне просторије у Новом Граду као и простор у насељу Млакве за пружање услуга збрињавања дјете без адекватног родитељског старања. Дом за старија лица у Деветацима је 2019. године потпуно обновљен и реконструисан те испуњава све законом прописане услове за рад и бригу о старијим лицима. Тренутан капацитет Дома за старија лица износи 24 кревета, а с обзиром на демографску структуру становништва, потребно је планирати проширење капацитета за бригу о старима.

С аспекта **јавне сигурности**, Нови Град спада у релативно безбједне средине, међутим потребно је истаћи да евентуална изградња одлагалишта радиоактивног отпада на Трговској гори на подручју општине Двор у Републици Хрватској, у непосредној близини општине Нови Град, може имати веома негативан утицај на здравље и животну средину становника општине Нови Град. Безбједност грађана додатно угрожава све већи број паса луталица на улицама општине. Број паса луталица/незбринутих паса је значајан. Процјењује се да на градском подручју има око 200 паса луталица. Свакодневно је евидентно 5-10 паса у урбаном центру као и рубним подручјима и руралним дијеловима општине.

Стање квалитета **параметара животне средине** на подручју општине Нови Град је још увијек на нивоу који се може контролисати и побољшавати. Највећи онечишћивачи ваздуха су појединачне котловнице у привредним објектима као и пећи за загријавање у објектима индивидуалног становања, јер на подручју општине не постоји јединствен систем топлификације. Већина водотока на подручју општине је изложена сталном загађењу од стране комуналних отпадних вода, те утицају неконтролисаног одлагања отпада. Један од кључних ризика у области заштите животне средине је евентуална изградња одлагалишта радиоактивног отпада на Трговској гори. Одустајање Републике Хрватске од намјере за одлагањем отпада до 2028.г. не значи да ће и дефинитивно одустати. Досадашњи резултати истраживања које је спроведено у сарадњи са Институтом за јавно здравство Републике Српске и Републичким заводом за геолошка истраживања, показали су да је Трговска гора неадекватна локација за одлагање отпада. У наредном периоду биће формиран експертски тим који би детаљним геолошким истраживањима Хрватској представио доказе, који потврђују да би радиоактивни отпад угрозио здравље становника Републике Српске. У сарадњи са Факултетом безбједносних наука Универзитета у Бањој Луци израђена је студија „Складиште радиоактивног отпада у граничном подручју између Републике Хрватске и Босне и Херцеговине – перспектива људске безбједности“ према којој евентуална изградња одлагалишта радиоактивног отпада има потенцијал да утиче на регионалну безбједносну динамику. У случају хаварије, директне и индиректне посљедице осјетиће све државе, не само из унског, већ и савског и дунавског слива.

У погледу заштите животне средине Општина Нови Град треба да улаже и гради пратећу комуналну и цестовну инфраструктуру, те улаже у примјену мјера енергијске ефикасности тако да подржава дугорочне потребе заједнице и минимизира утицај на животну средину, а исто укључује и ефикасно кориштење обновљивих извора енергије.

Депоноване прикупљеног чврстог мјешовитог комуналног отпада се врши на централној градској депонији која се налази у дијелу насеља Шућа, на удаљености од око 4 км од центра града, узводно уз ријеку Сану. Најозбиљнији проблем представља **велики број нелегалних депонија** које је потребно хитно санирати и довести у првобитно стање. **Градску депонију је неопходно санирати** на начин да се омогући прикупљање и пречишћавање отпадних вода са депоније, као и да се онемогући неконтролисано испуштање гасова у атмосферу који настају разлагањем различитих врста органског и неорганског отпада. На подручју општине Нови Град не постоје локације за селективно прикупљање отпада односно још увијек се не врши организовано прикупљање отпада за рециклажу. У плану је набавка пресе и стварање услова за рециклажу папира и пластике. Према процјенама КП „КОМУС“ а.д. Нови Град на годишњем нивоу би се могло рециклирати око 1.000 тона папира и пластике.

Са аспекта **енергетске ефикасности**, Општина Нови Град је 2019. године приступила Споразуму градоначелника за климу и енергију, чиме се обавезала на дјеловање којим ће се постићи смањење емисија гасова стаклене баште за најмање 40% до 2030. године. Фокус за наредни период односи се на утопљавање јавних објеката и побољшање њихових енергетских карактеристика и замјену постојећих свјетилки уличне расвјете ЛЕД свјетилкама/расвјетом.

Ризици везани за предстојећи трогодишњи период

Привредна кретања у Републици Српској, па тако и у општини Нови Град, у великој мјери зависе од дешавања у непосредном и ширем окружењу, односно глобалних економских токова. Током 2024. године забиљежено је ублажавање инфлаторних и монетарних притисака, али су и даље присутни бројни интерни и екстерни изазови. Међу њима се издвајају: растућа геополитичка неизвјесност, поремећаји у ланцима снабдијевања, ескалација протекционистичких трговинских политика на глобалном нивоу и успоравање привредне активности у земљама које представљају главне спољнотрговинске партнере Републике Српске. Према пројекцијама

Међународног монетарног фонда (World Economic Outlook, април 2025), глобални привредни раст ће у 2025. години износити 2,8%, а у 2026. години 3,0%, док се инфлација у већини земаља очекује на нивоу од око 4,5% у 2025. и 3,6% у 2026. години. За Босну и Херцеговину ММФ пројектује реални раст БДП-а од 3,0% у 2025. и 2026., уз успоравање инфлације на око 2,0% у обје године. Према Програму економских реформи Републике Српске 2025–2027, пројекције реалног привредног раста износе: 2025. година: 2,8%, 2026. година: 3,1%, 2027. година: 3,3%, међутим, ове пројекције су праћене високим степеном неизвјесности, превасходно због глобалних шокова и нестабилности на енергетским и тржиштима роба.

Кључни ризици везани за предстојећи трогодишњи период укључују:

- Геополитичка неизвјесност, која може угрозити европску енергетску безбједност и изазвати додатне трошкове у снабдијевању.
- Структурни изазови у производном сектору, који смањују конкурентност домаће привреде и утичу на слабији раст и запошљавање.
- Законодавни ризици, који обухватају неусклађеност или недостатак законских рјешења, као и потенцијалне измјене законодавног оквира које би могле резултирати смањењем прихода и повећањем трошкова јавне управе.
- Организациони ризици, који се односе на непредвидиве промјене у приоритетима рада републичких и државних институција, што може угрозити реализацију стратешких пројеката.
- Технолошки ризици, повезани са недовољно развијеном информатичком инфраструктуром и ограниченим људским капацитетима у оквиру општинске управе.
- Природни ризици, посебно поплаве и клизишта, који представљају сталну пријетњу инфраструктури и безбједности становништва, те захтијевају велике ресурсе за санацију посљедица.

Преглед стратешких циљева (праваца развоја) који проистичу из Ревидиране стратегије развоја општине Нови Град 2023-2026

Ревидирана стратегија развоја општине Нови Град за период од 2023.-2026.године израђена је у складу са законским оквиром који уређује питање стратешког планирања и управљања развојем у Републици Српској, а иста је усвојена од стране Скупштине општине Нови Град дана 27.03.2023.године Закључком број 02-022-34/23 („Службени гласник општине Нови Град“, број: 03/23).

Ревидирана стратегија развоја општине Нови Град за период од 2023.-2026.године је дефинисала 3 стратешка циља:

- **Стратешки циљ 1:** Конкурентна локална економија кроз интензивирање производње и повећање запослености
- **Стратешки циљ 2:** Побољшан квалитет живота свих грађана и стварање друштва једнаких могућности
- **Стратешки циљ 3:** Очувана животна средина уз рационално коришћење природних ресурса и унапријеђену енергетску ефикасност

Преглед приоритета, мјера и кључних стратешких пројеката из Ревидиране стратегије развоја општине Нови Град 2023-2026

С обзиром да вријеме важења Ревидиране стратегије развоја општине Нови Град 2023-2026 истиче крајем 2026.године, неопходно је да се у току 2025.године покрене процес вредновања Стратегије развоја општине Нови Град 2017-2026 за период евалуације од 2023-2025.године, у складу са методологијом дефинисаном Законом о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 63/21). Вредновање Стратегије треба да се заснива на критеријумима (релевантност, дјелотворност, учинак, утицај и одрживост) дефинисаним у члану 19. став 3. Уредбе о стратешким документима у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 94/21).

У току 2026.године потребно је предузети активности на изради стратегије развоја за наредни плански период (2027-2033), према методологији која је прописана Уредбом о стратешким документима у Републици Српској (Службени гласник Републике Српске, број: 94/21).

Визија развоја општине Нови Град: „Нови Град до 2026. године: Нова улагања, јединствени доживљаји и здрава средина!“, у планском периоду од 2024.-2026.године оствариће се кроз 3 стратешка циља, разрађена у 11 приоритета, 28 мјера и 14 кључних стратешких пројеката. Наведено је инкорпорисано у **Ажурирани акциони план за спровођење Ревидиране стратегије развоја Општине Нови Град за период 2024. – 2026. године**, који се налази у прилогу овог Упутства.

У области економског развоја главни фокус до 2026. године су унапређење предузетничке инфраструктуре, подршка оснивању и развоју привредних друштава и предузетничких радњи, промоција инвестиционих потенцијала општине, унапређење туристичке понуде креирањем привлачних туристичких производа заснованих на природи, спортско-рекреативним садржајима, култури и насљеђу, унапређење дестинацијског маркетинга и менаџмента, повећање обима и продуктивности пољопривредне производње, повећање конкурентности и развој ланаца вриједности у пољопривредно-прехрамбеном сектору.

У области друштвеног развоја, фокус до 2026. године су изградња и реконструкција саобраћајне инфраструктуре, јачање капацитета локалне управе и мјесних заједница, изградња и реконструкција образовне инфраструктуре, усклађивање образовних програма са захтјевима тржишта рада, развој примарне здравствене заштите, подршка рањивим категоријама становништва, развој културе и спорта на подручју општине, подршка програмима за унапријеђење положаја дјеце и младих, подршка за рад и дјеловање локалних организација цивилног друштва и провођење мјера популационе политике.

У области заштите животне средине главна подручја рада до 2026. године су усмјерена на редовно одржавање постојећих и изградњу нових инфраструктурних објеката за заштиту од елементарних непогода и других несрећа, јачање локалних капацитета заштите и спасавања, успостављање ефикасног и хуманог система за управљање популацијом паса луталица, унапређење експертске и правне борбе против изградње Центра за збрињавање РАО на Трговској гори, унапређење капацитета за збрињавање чврстог отпада и рециклажу, подршку кориштењу обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности, развој система водоснабдијевања, развој система збрињавања и пречишћавања отпадних вода, ажурирање и израда просторно-планске документације и спречавање нелегалне градње, успоставу система за стратешко управљање јавном имовином, те на промоцију и заштиту природних добара и одрживо кориштење ресурса.

Преглед стратешких циљева са припадајућим приоритетима, мјерама и кључним стратешким пројектима у периоду од 2024.-2026.године је наведен у наредној табели.

Наведени кључни стратешки пројекти представљају интервенције од највећег значаја за остварење стратешких циљева, а њихово спровођење може бити и основ за покретање других пројеката и њихови резултати треба да допринесу побољшању квалитета живота веће групе грађана, те да омогуће одрживи раст и развој. (Члан 11. Уредбе о стратешким документима у Републици Српској, Сл. Гласник Републике Српске 94/21).

Преглед стратешких циљева са припадајућим приоритетима, мјерама и кључним стратешким пројектима:

Стратешки циљ	Приоритет	Мјера	Кључни стратешки пројекат
СЦ 1 Конкурентна локална економија кроз интензивирање производње и повећање запослености	1.1.Побољшати капацитете и конкурентност малих и средњих предузећа, уз стаалан раст запослености	1.1.1. Унапређење предузетничке инфраструктуре	1.1.1.1. Уређење и развој ИЗ Пољавнице
		1.1.2. Подршка оснивању и развоју привредних друштава и предузетничких радњи	-
		1.1.3. Промоција инвестиционих потенцијала општине	-

	1.2. Позиционирати општину Нови Град као дестинацију за одмор и рекреацију на отвореном развојем интегрисане и препознатљиве туристичке понуде	1.2.1 Унапређење туристичке понуде креирањем привлачних туристичких производа заснованих на природи, спортско-рекреативним садржајима, култури и наслеђу	1.2.1.2. Изградња ауто/рафтинг кампа
		1.2.2 Унапређење дестинацијског маркетинга и менаџмента	-
	1.3. Унаприједити производњу уз постизање већег степена интензивности и продуктивности у пољопривредној производњи	1.3.1. Повећање обима и продуктивности пољопривредне производње	1.3.1.1. Изградња система наводњавања
		1.3.2.Повећање конкурентности и развој ланаца вриједности у пољопривреднопрехрамбеном сектору	-
СЦ 2 Побољшан квалитет живота свих грађана и стварање друштва једнаких могућности	2.1. Унаприједити јавну инфраструктуру, те квалитет и ефикасност јавних услуга у руралним и урбаним подручјима општине	2.1.1. Изградња и реконструкција саобраћајне инфраструктуре	2.1.1.1. Реконструкција моста и прекатегоризација граничног прелаза Нови Град-Двор
			2.1.1.2.Изградња и реконструкција саобраћајне инфраструктуре
		2.1.2. Мјера: Јачање капацитета локалне управе и мјесних заједница	2.1.2.1. Стратешки пројекат: "Е-управа" и дигитализација јавне управе
	2.2. Приоритет: Побољшати квалитет и доступност услуга у области образовања, здравствене и социјалне заштите	2.2.1. Мјера: Изградња и реконструкција образовне инфраструктуре	-
		2.2.2. Мјера: Усклађивање образовних програма са захтјевима тржишта рада	-
		2.2.3. Мјера: Развој примарне здравствене заштите	-
		2.2.4. Мјера: Подршка рањивим категоријама становништва	-
	2.3. Приоритет: Развој културе и спорта, те стварање стимулативног амбијента за развој цивилног сектора	2.3.1. Мјера: Развој културе и спорта на подручју општине	2.3.1.1. Стратешки пројекат: Адаптација, санација и реконструкција кино сале Нови Град
		2.3.2. Мјера: Подршка програмима за унапријеђење положаја дјеце и младих	-
		2.3.3. Мјера: Подршка за рад и дјеловање локалних организација цивилног друштва	
	2.4. Приоритет: Ублажити негативне демографске трендове и изградити подстицајно окружење за породицу и младе	2.4.1. Мјера: Провођење мјера популационе политике	2.4.1.1. Стратешки пројекат: Успостављање локалног фонда за подршку рјешавању стамбеног питања младих породица
СЦ 3 Очувана животна средина уз рационално коришћење природних ресурса и унапријеђену енергетску ефикасност	3.1. Приоритет Унаприједити систем заштите и спашавања од природних катастрофа и других несрећа	3.1.1. Мјера: Редовно одржавање постојећих и изградња нових инфраструктурних објеката за заштиту од елементарних непогода и других несрећа	-
		3.1.2. Мјера: Јачање локалних капацитета заштите и спасавања	-
		3.1.3. Мјера: Успостављање ефикасног и хуманог система за управљање популацијом паса луталица	
		3.1.4. Мјера: Унапређење експертске и правне борбе против изградње Центра за	3.1.4.1. Стратешки пројекат: Припрема квалитетне и добро

		збрињавање РАО на Трговској гори	подложене аргументације против локације Трговске горе
	3.2. Приоритет : Ефикасно управљање отпадом и енергијом	3.2.1. Мјера: Унапређење капацитета за збрињавање чврстог отпада и рециклажу	3.2.1.1. Стратешки пројекат: Санација градске депоније "Шућа"
		3.2.2. Мјера: Подршка кориштењу обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности	-
	3.3. Приоритет: Побољшати јавни систем водоснабдијевања, систем сакупљања, одвођења и третмана комуналних отпадних вода	3.3.1. Мјера: Развој система водоснабдијевања	3.3.1.1. Стратешки пројекат: Реконструкција и проширење водоводне мреже на територији општине Нови Град
		3.3.2. Мјера: Развој система збрињавања и пречишћавања отпадних вода	3.3.2.1. Стратешки пројекат: Реконструкција и проширење канализационе мреже на територији општине Нови Град
	3.4. Приоритет : Ефикасно управљање простором, јавном имовином и животном средином	3.4.1. Мјера: Ажурирање и израда просторно-планске документације и спречавање нелегалне градње	-
		3.4.2. Мјера: Успостава система за стратешко управљање јавном имовином	-
		3.4.3. Мјера: Промоција и заштита природних добара и одрживо кориштење ресурса	3.4.2.1. Стратешки пројекат: Развој и јачање Парка природе „Уна“

Укупно планирана средства за период од 2017-2024.г. износе 54.466.523,57 КМ. Од почетка реализације Стратегије до сада, укупно је реализовано 44.988.824,03 КМ, што чини 82,59% од укупно планираних средстава у периоду од 2017-2024.године. Када је ријеч о структури реализованих средстава у периоду од 2017.-2024.године, вриједност од 21.227.871,39 КМ је реализована из општинског буџета (95,53% у односу на план) док је 23.760.952,64 КМ реализовано из екстерних извора (73,68% у односу на план).

**Индикативни финансијски оквир за реализацију стратешких мјера
за плански период до 2026.године:**

ГОДИНА	БУЏЕТ	ЕКСТЕРНИ ИЗВОРИ	УКУПНО
2025	9.026.276,00	8.807.750,00	17.834.026,00
2026	10.116.666,00	5.943.306,00	16.059.972,00
УКУПНО	19.142.942,00	14.751.056,00	33.893.998,00

Поступак и динамика припреме Средњорочног плана рада Општинске управе Општине Нови Град за период од 2026-2028.године и Годишњег плана рада Начелника и Општинске управе Општине Нови Град за 2026.годину:

Све активности се морају извршити према сљедећем календару:

Активност	Носилац активности	Рок
Израда и достављање Упутства за средњорочно планирање рада Општинске управе Општине Нови Град за период од 2026-2028.године	Начелник општине	Јуни 2025.г.
Израда радне верзије Средњорочног плана рада Општинске управе Општине Нови Град за период од 2026-2028. године	Кабинет Начелника, Одсјек за управљање развојем	Јуни 2025.г.
Јавне консултације о Средњорочном плану рада Општинске управе Општине Нови Град за период од 2026-2028. године – објава на веб сајту	Кабинет Начелника, Одсјек за управљање развојем	Јуни 2025.г.
Коначна верзија Средњорочног плана рада Општинске управе Општине Нови Град за период од 2026-20278. године	Кабинет Начелника, Одсјек за управљање развојем	01.07.2025.г.

Израда радне верзије Годишњег плана рада свих организационих јединица Општинске управе Општине Нови Град за 2026.годину	Све организационе јединице општинске управе	15.07.2025.
Израда радне верзије обједињеног Годишњег плана рада Начелника и Општинске управе Општине Нови Град за 2026.годину	Кабинет Начелника, Одсјек за управљање развојем	31.07.2025.
Израда захтјева за Нацрт буџета за 2026.годину организационих јединица Општинске управе Општине Нови Град према радној верзији годишњег плана рада	Све организационе јединице општинске управе	Август 2025.г.
Одлука о покретању процеса вредновања Стратегије развоја општине Нови Град 2017-2026	Начелник општине	Октобар 2025
Израда Извјештаја о спроведеном вредновању Стратегије развоја општине Нови Град (2017-2026)	Одсјек за управљање развојем	Децембар 2025
Усклађивање Годишњег плана рада Начелника и Општинске управе Општине Нови Град за 2026.годину са усвојеним Буџетом општине за 2026.годину	Све организационе јединице општинске управе	Јануар 2026.г.
Достављање Годишњег плана рада Начелника и Општинске управе Општине Нови Град за 2026.годину скупштини општине на усвајање	Начелник општине	31.03.2026.
Одлука о покретању процеса израде Стратегије развоја за период од 2027-2033	Начелник општине	Јануар 2026

Све организационе јединице унутар Општинске управе Општине Нови Град су **ОБАВЕЗНЕ** да претходно дефинисане активности, као и активности наведене у Ажурираном акционом плану за спровођење Ревидиране стратегије развоја Општине Нови Град за период од 2024.-2026.године укључе у своје средњорочне и годишње планове рада, како би исти били имплементирани у наредном периоду и како би били адекватно подржани Буџетом општине.

Радна верзија Средњорочног плана рада Општинске управе Општине Нови Град за период од 2026-2028. године ће се, у складу са Чланом 9., тачка 7. Уредбе о спроведбеним документима Републике Српске (Службени гласник Републике Српске број 8/22), објавити на интернет страницама општине с циљем спровођења консултација са социоекономским партнерима и широм јавношћу.

Конечна верзија Средњорочног плана рада Општинске управе Општине Нови Град за период од 2026-2028 (усаглашена након јавних консултација) **ће бити основа за израду Годишњег плана рада** Начелника и Општинске управе Општине Нови Град за 2026.годину, на начин да ће се детаљније разрадити прва година из Средњорочног плана рада. Начелник општине и општинска управа ће, у складу са Чланом 14. Уредбе о спроведбеним документима у Републици Српској, припремити радну верзију Годишњег плана рада Начелника и Општинске управе Општине Нови Град за 2026.годину најкасније до 31.07.2025. године. **Радна верзија Годишњег плана рада Начелника и Општинске управе Општине Нови Град за 2026.годину користиће се у процесу израде захтјева за годишњи буџет**, а након усвајања буџета, извршиће се усклађивање Годишњег плана рада са усвојеним буџетом. Начелник општине ће доставити Годишњи план рада начелника општине и општинске управе за 2026. годину Скупштини општине на усвајање најкасније до 31.03.2026.године.

У складу са Законом о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 63/21), а у циљу благовремене припреме стратегије развоја за наредни плански период, неопходно је да почетком 2026.године Начелник општине донесе Одлуку о покретању процеса израде Стратегије развоја за период од 2027-2033, именује Општински развојни тим и тематске радне групе, како би се приједлог Стратегије развоја за период од 2027-2033 упутио Скупштини општине на разматрање и усвајање до краја 2026.године.

ДОСТАВЉЕНО:

1. Начелницима одјељења и шефовима одсјека,
2. WEB страница општине,
3. Евиденција,
4. Архива.

НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ:

Мирослав Дрљача, дипл.инг. шум.